

güney

AYLIK SANAT DERGİSİ

CENGİZ İLHAN
ÜMİT YAŞAR
RUŞEN HAKKI
NİL METEOĞLU
DEMİR ÖZGEN
FRANZ KAFKA —
ADALET CİMCOZ
HASAN KAVRUK
MEHMET SALİHOĞLU
PABLO NERUDA —
TOMRİS UYAR
B. İBRAHİM ROGOVALI
NECİP ARSLAN
SADIK DENİZ
ABDULLAH N. KARAHAN
ÖZDİLEK ERDEM
PIERRE SEGHERS —
GAYE PETEK
ALİ ERKİN
METİN ELOĞLU
NEDİM ÇAPMAN
SABAHAT EMİR
SELÂHATTİN HİLAV
CELÂL ARABACIOĞLU
ÖMER NİDA
İSMAİL YILMAZ
ETEM OLGUNİL

Desen : Kâinat Barkan Paçonk

VE 16 Sayfa'da GÜLDESTE — Şiir eki

güney güney güney güney güney güney

Sayı: 25

EKİM 1969

250 Krş.

KÖY EKONOMİSİ KENT EKONOMİSİ

Cengiz İLHAN

Şairler Akşamı

Dünya kök değiştireli epey oluyor. KÖY EKONOMİSİ, yerini KENT EKONOMİSİ'ne bırakılı aradan yüzyıllar geçti. Rasyonel kent ekonomisi İŞ'e dayanıyor. Verimliliği olanca düzeye çıkarmak için, boşuna harcanacak tek dakkası yok.. Üretim güçlerini en rasyonel biçimde nasıl kullanabilir, mutluluğumuzu en uç noktaya nasıl çıkarabiliriz? Bireyci düşünüyü bunu tasarlıyor ve elinden geleni de ardına komuyor. İşte, Gonçarov'un "kahraman"; Oblomov da burda karşımıza çıkıyor: O, köy ekonomisinin adamı; "burjuva"laşmamış bir derebeyidir. Aldığı "terbiye", onun kent ekonomisine uymasını engelliyor; onun derebeyi ruhu çağın gerektirdiği devinim ve iş'e yabancı kalıyor. Dıştan edindiği kimi etkilerle, çoğu şeyler tasarlıyor; fakat, hep o "köy ruhu" yüzünden hiçbirini de uygulamıyor.

Kent ekonomisinde yaşayabilmek için, onun "zihniyet"ine yöre davranan bir kişi olmak gerekir. Gonçarov, bu düşüncesini, romanında karşıt "tip" olan Şoltz'un kimliğinde anlatıyor. Oblomov yatıyor, yiyip içiyor, düşünüyor, düş kuruyor, tasarlıyor... Şoltz ise, çalışıyor, tacirliği yeğliyor, para kazanıyor, çiftlik kurup, sevdiği kızla evleniyor, mutluluğa eriyor. Oblomov'un eski toplum düzeni adamı olmasına karşı, Şoltz, gündeş toplumun kişisidir.

Tüm bunlardan şu sonucu çıkarabiliriz: Belli bir ekonomik düzenin eğitiminden geçmiş olanlar, kendilerinden sonra gelen toplumsal yöntemlerle çatışıyorlar; eski düzenin kalıbı içinde, geçip gitmiş günlerin özlemini çekiyorlar. Ve de yetiniyorlar bununla. Ama, bu yepyeni düzende donuk ve güçsüzlükle sakat "psikoloji"nin tek adı : OBLOMOV'luktur!

VI Yüzyıllık bir "imparatorluk"un yükünü çekiyoruz. Bizi, Viyana kapılarında dayandıran neden, nasıl "köy ekonomisi" ise; Sakarya'da, Ankara'yı savunmak zorunda kalışımızın nedeni de "kent ekonomisi"dir. Biz ekonomiye büyük bir devrimle geçtik. Batı ülkelerinde ekonomik bir devrimle belirlenen kent ekonomisi ve onun insanları; köy ekonomisinin tanımı olan "aristokrat"ları alaşağı ederek yönetim eline alvermişti. Bizim devrimimiz dönemindeyse, kent ekonomisi henüz kurulamamıştı. Ülkenin, saldırganlardan arınması ve Osmanlı'ların yıkılması üzerine kurulan "cumhuriyet"imiz, köy ekonomisinin köhne temellerinde yücelemezdi. Varolan dünya düzeni içinde bu, tüm belâlardan arandıktan sonra, kendi canına kıymak olurdu. Ülke düzeyini zenginleştirmek için, üretim araçlarından olanca çıkarımızı sağlayacak "Batı

düşünüsü"ne başvuracak, kent ekonomisine geçmenin ana yollarını arayacaktır. Ne var ki, öyle de oldu: Yapılan tüm devrimler bunun tanımı değil midir? Kendimizi KENT RUHU'na sokmak için en kıyı köşe noktalara değin devrimleri sürdürdük, yasalardan çıkardık.. Her vatandaşı, adının yanbaşında bir de "soyadı" taşımaya zorunlu kılarken, çarşafı yırtarken, fes tacirlerini büyücek zararlarla sokarken, kök amacımız buydu. Bize gerekli olan, bağınaz bir OSMANLI değil, Batılıydı düpedüz..

Fransız Devrimi niçin oldu? Tüm dünya, demokrasiyi, birkaç filozofa, üç - beş şaire mi borçludur? Sorun; XVI. Louis'nin vurdumduymazlığında mıydı? İş, kent ekonomisindedir. Yeni düzenin kişileri tüm ekonomik gücü ellerinde buluverince, davranışlarına engel olabilen köy ekonomisinin kurumlarına zaten katlanamazlardı. Hukuk'un değişmesinin, onlara ekonomik varlıklarına eşit haklar bağışlaması gerekiyordu. Kısaca, kent ekonomisi, köy ekonomisini devirdi ve öz tanımını bu devrimde buldu. Ekonomik yapı ile öbür kurumlar arasında bir denge oluşuverdi birden..

O kez, Fransa'da nice OBLOMOV vardı kimbilir! Ama ne ki, şu ara bizde olanlardan azdılar. Bizim hukukumuz KENT HUKUKU; fakat çoğumuzdaki RUH, köylü ruhudur.. İnançlar gerilerdedir... Eski bir toplum düzeyinin özellikleriyle damgalıdır. Hukuk, bizden ileri; oysa işlevi tam ters oluverir! Bunun nedeni de, kent ekonomisine geçişin, daha doğrusu, geçmeye yeltenişinin yukardan aşağıya oluşundandır.

Fransa, kent ekonomisine geçtikten sonra devrimini yaparak, beri kalan hukuk'unu, sağtöresini, öte kurumlarını, vb. ona uydurmasını bildi. Sağda, solda kalmış OBLOMOV'lardan arındı. Bizdeyse; hukuk, sanat kent'leşti, ama halk köylü kaldı yine.. Yasalar, insan yapısını değiştirebilecek nitelikte değildi. Hâlâ, parayı altına çevirip küpe, toprağa gömmek gibi köylüce davranışlar geçerlidir.. Ülkemizde sanata karşı ilgisizliğin ön nedeni; halkın, dıştan bakınca kentli, içine göz gezdirince köylü olmasından geliyor. Eğer tam bir kentli bilincinde olabilselerdi, "Batı yöntemi"nin, özentisinin gündeş "iflas"ına tanık olamazdık zaten.. O kez Batı, bizim için bir soyut örnek olmaktan çıkar, düpedüz kendimiz, bu ilkel, ileri varlığın bir somut parçası durumuna gelirdik.

Öyleyse ne yapalım? Geniş bir LIBERALİZM'le ortalığı bireyci kent ekonomisinin elebaşı tipleriyle mi doluşturalım? Hayır! Çünkü, ülkemizde son gelişimlerin etkisiy-

Var olsunlar yine bu akşam
Şereflendirdi şairler masamızı,
Kurduk mehtaba karşı çilingir soframızı;
Akşam yine akşam...
Ve başta Ahmet Haşim bey,
Yorgun gözlerinde melâlü gam.
Bir yanda Cahit Sıtkı,
İlk sevgiliyi almış Beşiktaştan
Sesleniyor Abbasa :
- Haydi Abbas vakit tamam!
Karşısında Vellin oğlu garip Orhan Veli,
Tarfısız kederler içinde besbelli.
Yine İstanbul dinliyor, gözleri kapalı...
Yanında birisi var; Nâzım Hikmet olmalı.
Şiirler söylüyor memleket üstüne,
Sevdâ üstüne, hasret üstüne...
Herde dalmış mehtâba pür hayâl.
Akşam Musikisini dinliyor Yahya Kemal.
Bir de misafiri var yanında bu akşam;
İşte! Elinde sagar ile Ömer Hayyam...
Bu akşam masamızda
Nurullah Ataç da var, Sait Faik de var,
Ve işte yanyana Tecer'le Tanpınar.
Az ötelinde Ziya Osman Saba
Asaf Halet nerede acaba ?
O da buradaymış, tamam!
Şairler akşamı bu akşam...
Hoş geldiniz şairlerim!
Sefalar getirdiniz dünyâımıza,
Özledik şiirinizi, sizi özledik,
Konuşsanıza...

Ümit YAŞAR

le, az da olsa, bir kent ekonomisi kımıldamaya başlamıştır. Gayrı, bireyci kent ekonomisi de döneminin dürmekte; onun Şoltz'ları da birer Oblomov kesilmektedir...

Hem, OBLOMOV'luğu özelleştirmiyelim.. Oblomov, burjuvalaşmamış köylünün biridir. Fakat, OBLOMOVLUK daha geneldir. O, her devrimde, kök değiştirmede karşımıza dikilebilir. Yine özetliyelim: Tüm tür düşün araçlarıyla, şiirle, romanla, tiyatroyla, radyoyla, gazeteyle, vb. OBLOMOVLUK hastalığının dalına birmeli; bu hastalığa teşne olanları da bitemiz denizekte etmeliyiz.

Başbaşa

ÜMİT YAŞAR'la...

Kendi deyimiyle Umit Yaşar'ın çilesi 22 Ağustos 1926'da Tarsus'ta başlamış. O gün şereflelendirmiş bu köhne dünyayı; öyle diyor. Ama siz öyle dediğine bakmayın; çoğu kez dünyaya geldiğine pişman bir hali var. Şiir yazmaya çok erken başlamış; taa çocukluk günlerinden beri yazıyor. Yayınlanan ilk şiiri 1941 yılında. 18 Ocak 1967'de, İstanbul'da, 25'inci sanat jübilesi yapıldı. 29 şiir, 4 düz yazı kitabı ve 8 antoloji yayımlanmış bugüne dek. Bunların çoğu da 4'üncü ve 5'inci baskılarına ulaşmış. Her zaman bir halk şairi olmakla öğrenen Umit Yaşar, aşk şiirleriyle olduğu kadar, taşlamalarıyla de ün yapmıştır.

— Sizin şiirinizin çok belirgin bir özelliği var: Kimi aydınlar, sanatçılar ve şiir-severlerce hiç tutulmamasına karşın, çoğunlukça benimseniyor, olağanüstü ilgi görüyor. Bu ters orantılı durumun nedenlerini kendi yönünüzden açıklayabilir misiniz?

— Şiirimi sevmiyenlerin de bulunduğunu biliyorum. Ama bu bence önemli değil. Çünkü, sevmiyenler, sevenlere oranla hem çok az, hem de bilinçli değiller. Bir şairi sevip sevmemek için, önce onu bütünüyle okuyup anlamak gerekli. Kaldı ki, ömrünü sanatına vermiş bir şairi bütün bütüne inkâr etmek; "ben onu sevmem" diye kestirip atmak da insafsız bir davranış olmaz. Bu sebepten, türlü önyargılarla benim şiirimi sevmiyenlere düşman değilim, ama kırgınım ve kırgınlığım daha çok, okumamalarından, anlamamalarından ileri geliyor. Bir azınlığın beni ve şiirimi sevmemesi nasıl onları büyütmezse, beni de küçültmez. Sevilmek güzel şeydir. Yine de mümkün olsa, kendimi değil ama, şiirimi onlara sevdirmek isterim.

— Şairin ille de bel'î bir "dünya görüşü" ne ermesi, yaşadığı toplumsal ortama yatkın bir "düşünür" kimliğini edinmesi gerektiği kanısında mısınız? Özellikle çağımızda, bu temel görüşün en tutarlı niteliği ne olmalıdır?

— Toplumun dışında bir sanatçı düşünmem. Hele bir şair asla! Fakat, şairin moda fikri cereyanlara ille de uyması şart değil bence. Sanatını belirli bir "ideoloji"ye âlet etmesi de şart değil. Nâzım Hikmet'i büyük şair yapan, siyasi görüşü ve inançları değil, sanatıdır, şiiridir. Son olarak derim ki: Şair, çağının sorunlarına yabancı kalmamalı; ancak, bu sorunları sanatına da koymak için kendini zorlamamalıdır. Şiir, peygamber sanatıdır. Ve peygamberler topluma uymaktan çok, toplumu kendilerine uydurmuşlardır.

— Uğraşınızda çok verimlisiniz. 30'u aşkın, yine yine basılmış kitaplarınız var. Şunca süre içinde, varlığından "pişmanlık" duyduğunuz yaptığınız oldu mu hiç? Ya da, şöyle diyelim; şiirlerinizin tümünü şu kez de güvenle, sevgiyle imzalyabilir misiniz?

— Basılı 29 şiir, 4 nesir kitabım var. Hiçbirinden pişmanlık duymadım. Bu yazdıklarımın hepsini çok beğendiğim an'ına gelmemeli. Arada belki daha az sevdiğim vardır. Yine de şu anda, 30 yıl içinde -basılı, basılı değil- ne yazmışsam, hepsini güvenle, sevgiyle ve gururla imzalarım.

— Yeni bir "Halk Şiiri"ne erme çabanızı, tutkunuzu kabullenelim. Bu tutumun ana ilke'eri nelerdir sizce?

Ağır İsci
En ağır can benim
Ömür 24 saat
Sizi düşünüyorum
Umit Yaşar

— Şiirimde genel olarak, yeni - eski her şiir türünü arasında kullanmışımdır. Halk Şiiri'mizin tür ve biçimlerini de seviyor ve kullanıyorum. Çeşitli türleri denemek, bir çeşit yazma ve anlatma rahatlığı veriyor bana. Yoksa, Halk Şiiri türüne özel bir tutkum yok. Benim tutkum tüm şiire...

— Sizininkine benzer şiir anlayışına sırtı dönük şairlerden kimleri ve niye seviyorsunuz? Bu değerlendirmedeki somut ölçüleriniz?

— Ben bütün iyi şairleri severim. Kişi olarak hoşlanmadıklarımı bile. Genellikle sevdiğim çağdaş şairler de şunlar: Orhan Veli, Nâzım Hikmet, Cahit Sıtkı Tarancı, Ahmet Muhip Dranas, Behçet Necatigil, Atilla İlhan, Metin Eloğlu, Cahit Külebi, Oktay Rifat.

— Sanatınızda, - Bir tür aşama anlamında - sıçrama gereksinmesini duyduğunuz o'uyor mu hiç?

— Sanatımda, sürekli bir arama ve aşama içindeyim. Öyle olmasa, yazmazdım, yazmazdım.

— Şiir yasaklansa ya da kimsecikler alınamaz olsa, "öz uğraş" olarak hangi alanı yeğlerdiniz?

— Yasaklansa, gizli gizli yazardım. Kimsecikler alınamaz olsa.. diyorsanız, zaten kimsenin pek aldıracağı yok; yine de yazıyorum işte! Yazıyoruz!..

SARKIK

Çizerler çarçabuk bir sevinci
Kaçırarak gümrüğünden Kapıkule'nin
Ellerinde yazdan kalma çizikler
Gözleri kuluçkada bir güvercin

Üşüdükçe anularına sığınan bir eski külhanbeyi
Bıçak değer gibi etine gecede titrek
Dürer bohçasını sevincin gitmesi yakın
Yadsır gibi yalnızlığına bir eğreti ağaç

RUŞEN HAKKI

Bir eğreti ardıc ağacı
Emsin diye kanımı umudun ve sevincin
Bekler incek olan baltayı

Güz çizgisinde sarışın bir serçe
Çizerek zikzağını ertelenen sevincin
Bir yangına taşınır teleklerinde su
Ve kuşukusu havlayan bir köpeğin

EŞLERİNİN GÖZÜYLE SANATÇILARIMIZ

ÖZHAN OĞUZCAN'ın Gözüyle Ümit Yaşar

Hep iyimserce bir güleçlik yüzünde.. Orta boylu, kıvrık saçlı.. yaz güneşinde esmerleşmiş.. mutfak yönünden bol baharlı, bol sovanlı bir güney aşının kokuları geliyor.. ne de çok seviyor çiçekleri; pencere önleri tıklım tıklım saksılarıyla.. ana duvarda ÜMIT YAŞAR'ın ressam Nuri Abaş'ça yapılmış kocaman "portre"si.. çocuksu kıpırdanışları, gidip gelmeleri.. dili pelteğe.. çevrede bir yığın plâk, çoğu da eşinin "güfte"leşmiş şiirlerinden.. kitaplar kitaplar kitaplar.. ucuyla uzun bir cigara yakıyor, bana azşekerli bir kahve sunduktan sonra; söyleşiye dalyoruz...

NİL METEOĞLU

Soldan : Lütfi, Ümit, Özhan, Vedaç Oğuzcan'lar.

— Şimdiyedek yaşamınızın özeti?
— 1933'de Mersin'de doğdum. Mesudiye mahallesi, 54 numaralı evde; martın 3'üymüş, saatin 8'i. Öğrenim yıllarının ortalarında apansız evleniverdim Ümit'le. Vedaç 1949'da doğdu, Lütfi 1952'de. Annem de, babam da sağ.
— Özellikle sevdiğiniz?
— Öncelikle kocam, çocuklarım elbet.. Ahş veriş.. Mutfak oyalantılarım, - çiğ ve içli köfte yapımında elime su dökcek yoktur - giyim - kuşam özenini hangi kadın

sevmez? geziler, yeşil'le kahverengi, sine-ma, dostluklarım...

— Peki, sevmedikleriniz?
— Durmadan hastalığından söz edenler, tüm ilaçlar, sarı, mavi, Ümit'in gereksiz telâşlarıyla gerekli telâşsızlığı, bir de sökükle ve düğme dikmek...

— Evliliğin kutsallığını tanımlayabilir misiniz?

— İkili bir anlaşmadır bu; tabii, birinin öbürünü türlü bakımlardan sömürmemesi koşuluyla! Ve de öncelikle, birinin, öbürünün olağan "kusur"larını hoşgörmesi..

— Eşinizin erdemleri nelerdir sizce ?

— Ümit, ilkten, "aile reisi" sorumluluğunu hiç mi hiç yitirmeyen kişilerdendir. Ciddi ilişkilerinde en ufak bir açık vermemeğe çalışır. Başarır da. Gerek sanatçı, gerekse işadamı yönlerinden, kişisel dürüstlüğünü, onurunu titizlikle koruyuşu övülmeye değer. Oysa, dış dedikodular, Ümit'i "boşveren, dalgacımahmut" bir kişi, arasıra heyheyleti tutup, olmadık sapışlar yapan bir şair olarak tanımlamışlardır okurlarına.. Kısacası: Ümit, normal, evcil, kendine ve çevresine çok saygılı, uygar bir aydındır. Kusurlarına gelince.. eh, oncağı hepimizde var!

— Nasıl oldu tanışıp bitişme serüveniniz?

— Serüven falan değil a canım; teyzemin üvey oğludur Ümit; yani ne aşk, ne de görücü usulü.. aile içinde bir anlaşma. Pek ince eleyip sık dokumadan evleniverdik.

— Şairliğini bilmiyor muydunuz o dönemde?

— Pek biliyordum sayılmaz; 2 kitabı çıkmışmış, öyle dedilerdi..

— Hangi özellikleri, davranışları benimsetti kendisini?

*Kavak yelleri der basında
Dünya ayıtları yur bu türbe
Bu arada ulular naslan
Gözetimle sahibi olan
Ümit ya!*
H. Köpürden 1957

— Başlangıçta; içtenliği, bana ve yakınlarıma saygısı, aşırı denebilecek düzen tutkusu, sözünün eri oluşu, zekâsı, duyarlılığı.. hoş, bu nitelikleri şimdiye değin hiç tavsamadı ya... En yokluk günlerimizde bile, bir umut, bir güven aşlamasını bilmiş tir bana da, çocuklarımıza da. Bana dertlerin de, sevinçlerin, mutlulukların da nasıl paylaşılacağını o öğretti.

— Doğal olarak tüm çocuklarda bir "baba" etkisi vardır. Sizinkiler de "şair"liğe özeniyorlar mı?

— Hayır. Ama, sanata yatkınlıkları var. Büyük oğlum Devlet Güzel Sanatları Akademisi'nin HEYKEL bölümünde; kardeşiyse, henüz lisede olduğundan, sadece RESİM yaparak bu gereksinmesini gideriyor.

— Eşinizle ilgili en ilginç anınız?

— Nikâhlandığımız gün, Adana'daki görevinden Mersin'e, bize konuk gelmişti. Bir ara başbaşa kaldığımızda, uzanıp beni öpmek istemez mi! ANNEEE! diye bir çığlık attığımı hep anısam...

— Eşinizin en sevdiğiniz şiir kitabıyla, şiirleri?

— En sevdiğim şiir kitabı BENİ UNTAMA. En sevdiğim şiirleri de: ANA KOŞMASI, BİR DAHA ÖLMEK, BEN YİNE GELECEĞİM.

*Batık Gemi
Cihan'a*

*Bütün sağırlar, doklar gidi..
Bir son kalbin kabirini ben bertekleyen
Batan gemi için kaplar taşı gidi..
Denizler ortasında kimsin bekleyen..*

*Ümit Yaşar
1956*

Özgürlüğe Tutsak

Saatlerin kötü kötü gittiği günler bunlar
Dört güneş birden doğdu bu sabah
Koca deniz bir kum yığını şimdiki.

Nerede bu insanlar ?
Kediyse köpeğe ne oldu ?

Sanırım taş yağar gökten
Bildüğümüz hava bu hava değil
Bir başka alevde bulutlar..

DEMİR ÖZGEN

İki direk bir ağaç eften kemikten
Rüzgar rüzgar esen kişiye ne oldu ?

Ne yapsan boş
Gitti giden eliyle ayağıyla
Bir tek o vardı yaşatan kişileri
Yaşam süresince gelmedi bu körlük

Ah özgürlük.. Ah özgürlük..

Franz Kafka'dan

FELICE'ye MEKTUPLAR

★

(Çeviren : Adalet CIMCOZ)

2. IX. 1913

Felice,

Rahatladım biraz. Ormandaydım pazar günü; boylu boyunca yere uzandım, öylesine ağrıyordu ki başım, otların içine soktum bir o yana bir bu yana çevirdim durdum. Bugün iyiceyim, gene de pek farklı değilim eskisinden, gene tutamıyorum kendimi; kendime karşı güçsüzüm, Neler tasarlıyorum? Yanında dingin, sevinçli olabileceğimi kuruyor, yokere kendimi tükettiğimi seyredebiliyorum uzaktan. Yön tutmuyorum düşüneliminde. Yeryüzünün en iyi kızına çektiğilerimi gördükçe, ölümlerden ölüm seçiyorum sana ettiklerimi ödemek için. Şu isteği yazmıştım defterime geçenlerde: "Yolda yürürken, bir evin bodrumundan yakalayıp içeri çeksinler beni, umursamadan ordan oraya sürüklesinler, kanlar içinde kalayım, paramparça olayım, eşyalara, duvarlara çarparak çöksinler, tavanları delip çöksinler, durmadan yukarı çöksinler, tã tavan arasına dek ve orada, sallanan ipin ilmiğine - tam damın kiremitlerini kırıp geçecekken - benden arta kalanlar asılsın kalsın."

Ama gerçekle yüzyüze gelince, elim kolum bağlanıyor, içime kapanıp kalıyorum, çok uzaklardan işliyorum sevgili sesini. Hiç durmadan dönen, sonu gelmeyen bu üzüntüler çenberi hangi kaynaklardan beslenir? Tanrı bilir. Başa çıkamıyorum onlarla. Sanmıştım ki, (sen de öyle sanmıştın) babana yazarsam rahatlayacağım. Ters oldu, bu üzüntülerin, bu korkuların yükünü daha da arttırıyor güçlü ataklar. Yazma isteği güçsüzlüğümüzü iteliyor, içini dökmeğe, kökdenelliğe zorluyor kişiyi; kaslarını kopacakmış gibi acıtan şey insanların en büyük mutluluğu üstüne yazma isteğinden vaz geçmemdir. Kurtulamıyorum. Gene de: "vaz geçsem" diye çektiğim korkular karanlıklara gömüyor herşeyi.

Sevgilim, söylediklerini ben de söylüyorum, durmadan: senden en küçük bir kopma yakar beni; içimde hep yeniden yaşıyorum aramızda geçenleri, daha da güçlü olarak duyuyorum; fotoğraflarının, mektuplarının önünde boyun eğiyorum. Gene de (güç ya da kavrayış bakımından değil) kendi kanımdanmış gibi duyduğum dört kişiden-Grillparzer, Dostojewski, Kleist ve Flaubert - evli olan Dostojewski'yi yalnız; bir de dış ve iç çatışmalar karşısında çıkar yolu, kendini Berlin'deki gölün kenarında öldüren Kleist. Bizim için bir anlam olmayabilir bunların, herkes yeni ve başka bir yaşam yaşar elbet, günümüzü etkilleyen bu adamların gölgesine sığınmış olsam bile. Ama yaşamın ve inancın temel başlıbaşına bu ve bu yönden bakınca dördünün davranışlarını incelemeye bir anlam var.

Sevgilim, sana çektiğilerimi

min yanında bunların sözü mü olur? Gerçek olan sana çektiğilerimden, oysa ben gelecekte çektiğilerimden korkuyorum asıl. Öyle iyisin ki, önünde diz çökersem senden bir daha ayrılamam sanıyorum. Ananla babana ilişkin daha önceki mektuplarından birine verdiğim karşılığı, bir melek sabırlıyla geçiştirmişsin! (Şimdi telgrafın geldi. Sevgilim çırpınma böylesine. Mektubunu öğleye doğru alabilmişim; evlere daha geç dağılıyor posta biliyorsun. Şimdi de saat altıyı çeyrek geçiyor, telgraf da çekmem artık bu saatte.)

O mektubu babana vermem için bir dileğim yok. Yürek çarpıntısıyla yazmıştım ne olur ne olmaz diye. Keskin kararı ne baban ne de ben verebilirim, sen verebilirsin ancak. Babana düşmez de karar vermek belki; bana gelince: çelişmeler içinde bocalıyorum, başından beri bu durumdayım, ki-

milyamıyorum. Diyeceğim, istemiyorsan verme mektubu babana, ama başka bir mektup da yazmam ona şu ara, tam anlamıyla; ellerim boş değil! Açıklanması gereken bir sorunda kuşkuya düştüğünü, ona yazmamamı senin istediğini söyle, yalan da değil. Kuşkuya düşmemiş olamazsın Felice, istiyemezsin bu durumda yazmamı. Böyle söyle işte, olur mu?

Dresden ya da Berlin'de buluşmak en iyisi elbet. Her bakımdan. Söylilecek sözüm olmasa bile, durmasını başartırım. Ama iyi olur mu, hiç sanmıyorum, hele bugünkü durumumda, kutsal anlamda diyorum, ama önem yok. Ne var ki, cumartesiye ayrılıyorum burdan. "Uluslararası Sağlık ve kaza sigortası kongresinden" söz etmiş miydin sana? Dün son dakkada benim gitmeme karar verildi. İznimden birkaç günüm gidecek, ama iyi yanları da yok değil. Bu duruma göre cumartesiye Viyana'dayım, aşağı yukarı bir hafta kalırım orda, Riva'ya gitmek istiyorum, sanatoryuma ve izinin son birkaç gününü Kuzey İtalya'da geçireceğim. Ama Riva çok soğuksa Güney'e giderim.

Bu arada sen de biraz rahatlamağa bak Felice; rahatlar-san daha iyi anlarsın beni. Durgun gözlerinin önünde aldattıcı bir bataklık ışığı gibi ordan-oraya uçtum, telâşlı bir kargaşalık içinde bu gördüklerini iyice düşün, kesin bir sonuca vardır mı seni? Bunları tart. Rahatın bozulmasın diye mektup da yazma bana, çok gerekliyse yazarsın ancak. Ben de yazmıyacağım sana; yolculuk izlenimlerimi bir deftere geçireceğim nasıl olsa, haftada iki üç kez bu notları gönderirim sana. Böylece özel işlerimizi karıştırmadan ve seni telâşlandırmadan gene de aramızdaki bağ kopmamış olur. Dönmeden önce istediğin bir yerde buluşabiliriz, o zaman daha rahat konuşabiliriz sanıyorum. Felice, "peki" diyebilse buna!

Desen : Hasan Kavruk

OLA Kİ

Bu toz bilir mi ki İskender'in kemiğinden

—Biz de Tanrıdan bir ufaltı—

Evet ondandır

Şu toprak Daryüs'ün ayak parmağını

Kaç yüzyılda özümsemiş kimbilir

Bu ağaç, bu çiçek bahçede

Bir kadının, ola ki bir kedinin

Yeniden doğuşu, dirilişidir

Bir yeşil ve sarı gecede

Yıldızlarca söylenen en güzel şiir

Mehmet SALİHOĞLU

Franz'

Pablo NERUDA

Dağlar, ırmaklar, bulutlar peşindeyim durmadan
silkeliyorum kalemimi, bakıyorum
bir kuş uçuyor yukarı
ipekten atelyesinde dipdiri bir örümcek,
hiçbir şey yok kafamda; havayım ben
başakların dalgalandığı sınırsız boşluk,
derken uçmak geçiyor içimden, o belirsiz
yönellişi yaprakların, yuvarlak
gözleri kıpırtısız balıkların körfezde,
başı bulutlara değen yontular
sonra yağmurun çarpımları.

Gördüğüm yalnızca bir yaz
saydamlığı, dudaklarımda yalnızca rüzgârın sesi,
tarih geçip gitsin şenlik arabalarında
madalyalar yıgarak üstüste ve kefenler
yanımdan geçsin görmeden, ben ne bilirim
ırmaklardan başka, tekbaşına dururum ilkyazla.

Çoban çocuk, çoban çocuk, bilmiyor musun
seni bekleyenler var ?

Biliyorum, biliyorum ama bu suyun kıyısında
ateş böceklerinin çıtırtısı, onların yalazı altında
kendimi beklemeliyim, beni bekledikleri gibi
nasıl çıkıp geleceğimi birgün, bilmeliyim
neler duyacağımı eninde sonunda
kendimi beklediğim yere vardığımda
sonra uykuma dönmek, gülerek ölmek.

Türkçeleştiren : Tomris UYAR

Yugoslavya Mektubu

AÇACAK MI YİNE ESKİ GÜNLERİMİZ GÜLLERDE

Bayram İbrahim ROGOVALI

1

Yıllardan beri, bu türde mektuplar yazmayı usumdan geçirirdim. Sayın Atif Özbilen dostça uyarınca, uzun zamandan beri tasarladığım mektupları yazmağa başladım. Ne dereceye kadar ilginç olacağını önceden bilmiyorum. Yalnız, mektuplarımı ilk olarak GÜNEY okuyucuları okuyacağı için sevinç duymaktayım. Tatlı uyarısıyla bu eski isteğimi körükleyen sayın Atif Özbilen'e ve GÜNEY'in öteki dostlarına sevgilerimi sunarım.

★

Ağustos ayının ikinci yarımındayız. Yılın en kavurucu sıcaklığı bu aya rastlıyor bence. Bütün pencereleri açmış, birazcık olsun bu sıcaktan kurtulmak istiyordum. Prizren'in bütün dolayları gözlerimin içindeydi. Yılanımsı bir yeşillik uzanıyordu odama. Güneşe, gökyüzünden parıl parıl ışığıyordu pencerelere. Gözlerime uzanan manzaralar, yavaş yavaş eski çocukluk yıllarımı ansıyordu bana.

Çocuktuk o sırada. O günlerin hiçbiri kalmadı bugün ellerimde. Ne de kale üstünde o eski koşmalar... Pır pır gittiler hepsi. Prizren'in en çok Kale'sini, Maraş'ını ve Şadırvan'ını severdim. Oralarda çocukluğumun en tatlı günlerini tükettirdim. Şadırvan'a her çıkışında Taşköprü'den geçerken Sinanpaşa Camisi, gözlerime, uzunun minaresiyle inirdi. Onu çok beğenirdim. İnsanoğlunun gerçekten güzel eseriydi bunlar.

Kimi zaman arkadaşlarımla Baruthane'ye giderdik. Sonra, Bayraklı Cami'lerde, Terzimahalle'lerde, Tabakhane'lerdeki arsalarda oynardık. Hepsi bizimdi bunların. Atalarımızdan kalmaydı. Onlarda biz vardık sanki. Atalarımızın elleri vardı. Oynarken, susayınca hemencecik Maraş'taki Topuklu çeşmelere koşardık. Suların şarıl şarıl akışları kulaklarımızın içine eski sevilen ezgileri izlerini oyardı. Terli merli, çeşmelerin emziklerine ağızımızı dayıya-

rak, buz gibi soğuk suları kana kana içerdik.

O günden bu yana, aradan on iki yıl geçti. On iki yıl, hiç azımsanacak bir zaman değildir. Birçok şeyler renk-biçim değiştirdi, birçok şeylerin tadı madı azaldı. Bense, tadı azalmayan şeylerden ilk mektubumu karaladım.

Şimdi, önümüzde yine ağustos. Yine sıcakölçerde sıcak otuz derece. Ama eski ağustoslar ellerimde yok artık. Onları şimdi araya araya bulamıyorum. Aynaya geçip saçlarıma, yüzüme bakıyorum, eskileri arayarak. Sonra da tek bir dördlük örülüyor kafamda:

Eskilerimiz döküldü mazilere
Nele kalı bugün bize
Kılıçlarımız ipince aynalarda
Açacak mı eski günlerimiz yine güllerde

YUGOSLAVYA'DA YAYINLANAN TÜRKÇE GAZETELER ve DERGİLER

2

Eylül 1969'un ilk günleri... GÜNEY'e ikinci mektubum bu. Artık yazın şiddetli sıcaklığı yok. Kimi zaman yağmur çiseliyor. Islak pencerelerden gözlerimi uzaklara dikerek düşünüyorum: Bir Balkan ülkesindeyim. Neden, nasıl buradayım ben? Sonra, usumdan tarih sayfaları birer birer açılıyor. Atalarımız bizi bu yerlerde öbek öbek bırakmışlar. Onların ayak bastıkları her yerde varız. Her yerde varoluşumuz, bütün soydaşlarımız için mutlu bir şeydir. Örneğin: Yugoslavya'da, Bulgaristan'da, Romanya'da ve öteki yerlerde varız.

★

Vagon vagon çekildik eski tahtlardan /
Şimdi yalnız çekirdek çekirdek kaldık oralarda /
Ellerimizde kaldı tarihlerin en par-

lak zamanı / Başımız şimdi güneşe uzuyor
yıkık bir kuleden / Atalarımız cömertçe
her şeyini bu yerlerde bırakmış. / Şimdi
bu yerlerden de Türkçe olarak seslenebiliyoruz. Bu seslenişimiz kısık olsa da...

★

Yugoslavya'da genel olarak bütün yayınlar hükümetin egemenliği altındadır. Onun kontrolünün çemberinde gelişmektedir. Yayın, hükümetin parasından beslenir. Hükümet, her türlü yayın için ödenek ayırır. Ama onun çığırından yürümek için önkoşul koyar.

Yeni Yugoslavya'nın kuruluşundan beri Türk dili üzerine de mini bir yayın gelişmektedir. İlk olarak Türkçe gazete, "Birlik", 1944'te yayınlandı. O günden bugüne değin, Üsküp'te, haftada bir olarak yayını sürdürmektedir. Bundan birkaç yıl sonra, "Pioner" adında bir çocuk dergisi yayınlandı. Sonra, "Sevinç" adını aldı bu dergi. Baş ve sorumlu yazarı bu yıla kadar Necati Zekeriya idi. Hâlâ ayda bir yayınlanır. Bundan birkaç yıl sonra en küçükler için "Tomurenk" adında küçük bir dergi, Aralık 1964'te ise toplum-sanat dergisi "Sesler" yayımlandı. Ayda bir yayınlanan "Sesler", şimdilik en değerli dergimizdir.

Şimdiye değin saydığım bu gazete ve dergiler Üsküp'te yayınlanmaktadırlar. Kosova'da ise, 1969 yılının ilk aylarına değin Türkçe yayınlanan hiçbir gazete ve dergi yoktu. Öyle ki, Yugoslavya'nın bu bölgesinde de binlerce Türk yaşamaktaydı. Bazı girişimlerden sonra 1969 yılının Mayıs ayında "Tan" adında on beş günlük bir gazete yayına başladı. Bu, Kosova'da yaşayan Türklerin ilk gazetesidir.

Sonuç vermek gerekirse, şunu diyebilirim: Yugoslavya'da Türk diliyle yayınlanan gazete ve dergilerin toplu sayısı beştir. Bunlardan dördü Üsküp'te, beşincisi ise Priştine'de yayınlanmaktadır.

ermeyen nohut tarlası

Necip ARSLAN

Yağmur hafifledi. Arkasından bozbulanık sular aktı, çam ağacından yapılmış çatılar ıslanıp şişti; üstlerindeki kirli ve yosunlu benekler büyüdü. Kirli köpükler çıkaran bir canavarın salgıları gibi amızlı yamaçlardan sürüklenen su çukurlara indi.

Bütün köylü, selsuyunu elma ağaçlarının diplerine, badem ağaçlarına, bahçelerine yoraklama çabasındaydı, az önce... Bereketli su köylüyü başına biriktirmekte, uzaklardan çakıldaklı koyunları, uyuz keçileri, çardaklara yattıkları yerlere yapı yapı biriktirdikleri, yılanmış boklardan süzülerek, çürümüş meşe diplerinin böcekleriyle, gazel toprağıyla zenginleşerek, bereketine bereket katmakta, çocukların yüzüne sinekler açtırmakta, elleri çapalı, şakalaşan babalar bir neşe karışığı ile su şırıltısına kahkahalar bırakmaktaydı.. Köyü aydınlatan bulutlardan incelecek, azalarak gelen ışık; alçalı alçalı altında paslı bir tenekeye benzeyen, vıcık vıcık olan toprağın üstüne az sonra ceviz çuvalı yırtılır gibi, kara boyunlu bulutların iri taneler bırakacağı, kimsenin aklına gelmemişti. Ağır bir tank gökyüzünden mi geçti? Yer-yüzü ve gökyüzü beyaz bir ışık halinde birbirine kapandı, açıldı kapandı, açıldı kapandı. Sanki göğün boruları patladı. Sulu dolu.. Sert sert, benek benek boşluğu doldurdu..

Saat kaçtı bilmiyorum. Gölgelemin en kısa olduğu andan hemen sonraydı. Gök büyük sancılarla bir doğum yaparken, düşünün, öylesine dişi, öylesine zonklamalı, bir yerleri geçercesine gürlütlü kanpanalarını birbirine çarpa çarpa, bulutları köyün üstünde çevire çevire, iyice boşalttı.

Bir süre öylece pencereden kavruk yüzleri ıslanmış köylüleri seyrettim. "Acı filizlendi göğsüme". Davardan dönenler aşınmış birer görüntü olarak köye doldular. Birbirine çarparak çoğalan güğüm sesleri bir tarla dönüşünün yorgun ve bitkin yüzlerini çizdi bilincime. Öküz böğürtüleri, buzağı sesleri, çocuk ve kadın çığlıkları, suya gidenlerin helke sesleri, yavaşa birbirine eklendi; kuşlar yağmurdan sonra salgın gibi göğe yayıldı, dağıldı, açıldı ağaçlar arasına birer band gibi alçalı, ağaçtan ağaca bir cıvıltı olup dallara, yapraklara karıştı. Dışarı çıkmak ya da dışarıyı içeriye sok-

mak, taşımak geçiriyordum içimden. Güneş kör bir çıra halinden bir türlü kurtulamadı. Amcam karşı balkonda göründü. Hırçın, yabancı bir gecenin içinden çıkıyor diye düşündüm. Çatısı darı kökenleri ile dolu olan ahır dolandı tezekerin üstünden "bahçeye" girdi, Çapa ile çukurlara biriken sularını patates kökenlerine, küçük badem ağaçlarının diplerine aktı. Az sonra karısı geldi. Bir salata aldı irilerinden, eteklerine sildi tozunu toprağına ve yıkamadı yemeğe başladı.

"Ağa!"

"Ne var?"

"Gel bak, gel gel. Bacadan şırl şırl su sızıyor." Eline bacasın üstüne gelen raftaki defterlerimi almıştı. İpslak. İçindeki bütün yazılar, harfler, biyoloji notlarını, şiirlerimi, anı defterinde İstanbulda arkadaşlarımın karaladığı birkaç tath dizi erimiş akmıştı.

"Anam gelmedi değil mi?"

"Bilmem." Ayazlığa gitti. "Gelmiş gelmiş!" Koştum baktım. Eşek kıpırtısız duruyordu. Kaskatı. Az sonra anam göründü. Yağmur yalnız onların üstüne yağmıştı ki çoktan kesilmiş olmasına rağmen bedenlerinden iplik iplik sular iniyor, anamın ve eşeğin sırtındaki fasülye kökenleri ıslak yük içinden çiçeklenip göğe abanacak gibi, canlı suya doymuş olarak, göğün aralanmaya başlayan bulutları arasından çıkacak ilk ışığı yakahıyacakmışcasına, kalık ve uzamalı duruyordu. Aşağı indim. Eşeğin denklemini taşıdık. Kökenleri yere indirdik ve ahıra taşadık. Yanması için odunların üstüne yadık. "Beklemedi birkaç gün daha, hemen şorladı Allahın belası" dedi yağmur için. Köşede tavandan sarkıtılmış iki ipe bağlı "folluğu" eğdi. Bugün de hiç yumurta yoktu, bir haftadan beri hiç yumurta eline geçmiyordu. Alnına bir iki kırışık çektik, sepeti öfkeyle bıraktı, içindeki saman tozları sarsıntı ile havaya uçtu, döne döne yere düşmeye başladılar.

"Yine aşırımış gāvurun gunnadıkları" dedi "Başlarına gelmedikleri galmayası, başlarına daşlar ineciler!"

Eşeğin önüne biraz fasülye kökeni attı. Urganları, kolonları topladı, eve çıktık.

"Gülsüm, çocuklar nerede?"

"Her halde dedemlere gitmişlerdir."

"Bok işleri var orada sümdüklerin, git hadi getir onları!"

Ocağın ateş renkli bir ısıltı yayıyor, odunlar ıslak oldukları için fısırdarak yayıyor, sessizliğe ulanıyordu. Fasülyenin yeşilliği, Zehranın da, annemin de giysilerine çıkmış, yeşil birer bere halinde, açıklı

koyulu, dayak izi gibi, kütleli bir yara gibi, açık sarı basmanın gülleri içinden belirlenmişti. Zehra saçlarını örümlemini dağıttı. Yüzü ocağa doğru. ısıltılı, Ocaktaki ibrikten biraz su döktü tasa; içinde bir topak kil eritti, abdest leğeni de önüne koydu köpürdü, saçlarını iyice öğdirdi. Sabunla köpürdü, şımşır tarakla gerdire gerdire, tel tel taradı, çıkan kılları ateşe attı, hoş bir koku yayıldı evin içine. "Melekler çok sever bu kokuyu, birikirler başına".

Toprak iyice buğulanmaya başladı, çevre dağlardan küme küme bulutlar kalkıp dağları genişletti; bazı yerlerini kaplayıp görünmezdi. Çam dalları arasından, evlerden, bahçelerden turman bulut bulut körduman yamaçları birmanarak kuşları içine alarak, bayatlamış göğü, dolduran bir kadın gibi coşturucu ve iç açıcı boyutlarıyla sıcak kuzak günlerin sıkıntısını unutturdu. Kuşlar çoşkuyla gökyüzünü doldandı. Soludu. Ağaçlardan ağaçlara uçmaya, damların saçaklarından küme küme çitle yayılmaya başlarken, horozlar ve tavuklar eşelenerek, toprağa gaga vurarak, selle sürüklenmiş, kabarmış böcek ötülerini, buğday tanelerini toplamaya başlamışlardı. Çünkü; bulutların arasından güneş parlak bir ahtapot gücüyle sıyrıldı, bulutlar dağıldı parçalandı, köyün üstüne gürül gürül yanan bir soba hemen hümüne, ısı dağları ovaları ve köyü sarmaya başlamış gibiydi.

Çocukların ikisi de dedemlerden döndüklerinde, kuru iplikleri kalmamıştı. İkisini sıksak bir kapalı su çıkabilirdi.

"Hadî çıkın eve hünzürler!" dedi anam. "Zehra, ocağa odun at, soy şu çapıtları!"

★

Ertesi gün nohutu yolacaktık dağdibinden. Oralara çok zorlu yağmur yağmış, tavlalar bir hafta kızgın güneşe rağmen nemini yitirmemiş. Nohut, bizim öküzümüz, sakımız olmadığımızdan dedemlere, kendi ekimleri bittikten sonra ektilerim, bu nedenle henüz ermemişti. Bir hafta sonra, selin getirdiği gübre içinden süzülüp gelen su, nohutların kurumaya başlayan damarlarına katmış; yağmur yağmadan, sararmaya, ermeye başlayan tarla dinçleşmiş, nohutlar yeşermiş, yeniden dallanmış, çiçeklenmişti güz girerken...

Hiçbirimiz sevinçli olamıyorduk o yağmurdan sonra. Tavlanın her yanına nohut ekilmişti bu yıl. Bu yıl yiyecek buğday yoktu. Yalnız nohut ekilmişti, buğdayla takas edilir diye.

Ekşi ekşi yüzlerle günlerce konuşmadan sessizce görüldü işler. İneği sağarken anam sık sık yumrukladı buzağısını. Öfkeye hamur yoğurdu yufka günü. Zehra kirli kapları yıkadıktan sonra ilgisizce, birbiri üstüne, teneke kadar değeri yokmuşcasına fırlattı bundan sonra..

Güz girmişti. "Nohut bugünlerde olmadı; artık hiç olmaz" dediler. Günler serinlemiş toprak geceli damlarda örtüsüz yatılmaz olmuştur çocukları.

Anam bir sabah çocukları erkence uyardı.

"Bugün gidin davardan kuzuları ayırıp gelin" dedi. Büyük bir ağırlık omuzlarından alınmış gibi içli ve sevinçliydi. "Salverin nohut tarlasına; etleri butları dolsun. Başka mala yedirmeyin, el yüzüne yoldurmayın.. Kışa doğru kuzular iyi para eder..."

HALKTAN YANA

ÜMIT YAŞAR'ın son şiirleri çıktı.

Genel Dağıtım : BATES

sadık deniz

54

ölmüştü
güllerden yapılmış gitarla örttüler üstünü

gitarı yerli malı
kardeş davul zurnayla kılıç kalkanla
ağrılı umuttur sapında tomurcuk yumrukları
tel tel seller salan
konuşturan susturan elektriği
buzlu camlar ardında
ağlayan ağlatan kahkahayla
gitar çalıyor ama gözlerinde tüfekler çatılı
Samsunda kalpak giyen
ve kasket Zonguldakta
çalgısı yontuk herifinden Bayburtun
hedikleri Sarıkamıştan
Sivas yaylasından mintanı
bilmezlikten gelerek gamını müziğinin
kız yeşili yüzünü sorfejler Meramin
kullanarak Konyanın kuğu başaklarını
sesi bucaklardan taştıkça
ayranlar kabarıp dayı sıradağlarda
gitarının çığlık çığlık kanatlanışı
konmadan suya toprağa
varamaz yanındaki akımlar yüklü
canlı heykel takım arkadaşlarına
dokunarak tellerine gitarının
çözer gizini dağın denizin
gönder alır Toros fidanlarından
biçer gerer denizin kırışık brandasını
tente yapar üstüne çizer ülkü krokisini
takar kontrbas mavnasına
önde arkadaşları burunda çifte kargı klarnet zurna
kendi arkada gitarı yeke
yürümeye başlarlar deniz adımlarıyla
tamyol müzikçe
bir baysal yerde yanılgısız şekilde
toplانیp ulaşmaya çıkmaz sokakları açan
duyguga düşünceye giderler başları tek ülke
en kalabalık denizde en ıssız bırakılmış bir adaya
halkalarırlar firuze ve mercan ayaklı kum masasına
sürer arkadaşlığı elektro organ
deniz organun iniltili dalgalarıyla
son çağrılarını uzanır kutuplara
en büyük toplantı için en büyük ıssızlıkta
dövmeye bateri
zamansız uyuyan kayalıkları inceli kumsalda

haydi geliniz siz de kırıçlarım
vurguncuların ve milyonerlerin düşmanı eşkiyalar
ki onlar ayrıca gravürleridir çizmesinin
tüm kalabalığı kim tutsak edebilir
kalles yalnızlığa
ışittikçe çağrılarını coşar gökyüzü yeryüzü
yıldızların ışık zilleriyle
ve uzak ırmakların saksafonuyla
yalnızlık gözde mutluluğu köhnenin
bugün değersiz şato deli mutsuzluk
çığgın tuzluluktur denizinkinden baskın
kocaman dağlar denizler vardır da yalnızlıkta
suyu tatlı küçük bir çeşme yoktur
gitarının kuşlar dizili telleri
utanır adına Robensonun
yalnızlık gündüzü bulunmayan gece maskarası
barınak korkaklara
geceler üst üste yığılan geceler
üryani pestili
tadıldıkça abandırın susuzluğa
gitsen deve tüylü yolundan ayışığının
yalnızlıktan kurtulamadıkça çözülmezki zincirler
erimezki ayağına bağlı o font nokta
süzsün balını Ayın yalnızsan ne kazanacaksın
geriye yine gri zehri kalmayacak mı
en milyoner yalnızlıktan nasıl iğrenmezsün
sen bile Arjantin eldivenlim
vurdukça pastan tokmağını
aldıkça yanıtını acıları gıcırdatarak açılan
ve gülücükler yerine
milyonlarca somurtan yürek kapılarında
gitarıyla aslında o elektrikli bir kelebeğdir
benekleri Reşat altınından
bilinir uyumlu hızla yaşar kelebek
döllenmeye bulursa zaman bu utkusudur
güz tez gelir de çünkü
kanatlarına görünmez kelepeçeler takar
döl geçer savaşıdan savaşıya
görev güvenli ellerden ellere
çoğalan örneklerden biriye ağabeyidir
derinlerden parlak bakan şu tozlanmayan resim
gitarının sol anahtarlı
göynük cilâsından
çağrılarını anlayarak işitenler
salkım salkım üşüşüyor çevresine toplanıyorlar
yalnızlıklarını atarak kendilerini hecededikçe
aktıkça gitarının şelâleleri
yumuşacık ak maden sakallarına Çukurova
dokunduramaz yaban eli
silkinip batıya uçar Urfa köklerini koparmadan
yatak açar testere engebesi Kağızmanın
geliveren taze kaynaklara
verir karmen çilli zerdalilerini
yollar içi yananlara tuzlalarda
koşar Muş krokideki yerine bir kapkara çapraza
siler onu incilere oturur
Pigmelerin de şaştığı Alaydaki sürgünleriyle
nice müzik fişeği dolar namlulara
barut hakkı gitarın bağrında
az değildir tümünün toplanarak erişmesi
günlerin çarşambasına
o görüyor bunları
bir güz gecesindeki ilkyaz tanında
gözlerinden almıyor tüfekler
vaktidir devrediyor nöbeti
çağlarca değişmeyecek özün kuşaklarına
ve kozasına çekiliyor
ağzının kenarında gülümseyerek
donarken bir keskin acı
müziğinden birkaç damla
kanın düştüğü çizmesini temizleyen
o güzel eşkiyalar şimdi saygı duruşunda

ölmüştü
güllerden yapılmış gitarla örttüler üstünü

TÜRK RESSAMLAR CEMİYETİ'nin II. Altın ve Gümüş "Baykuş,, yarışması dolayısıyla..

Istanbul'da yılın ilk sergisi de diyebiliriz bu "gösteriye".

Okullar henüz açılmışken, yazlıkta olan sanatseverler henüz dönmekteyken, plâstik sanat olaylarına normal ilgi yoğunlaşmadan böylesine erkencecek bir girişim, elbette cesaret ve iyi niyet işi.

Serginin açılışı - nedense - hiçbir yayın organında duyurulmadı. Açılalı şunca gün olduğu halde, yine hiçbir yankısını göremedik! Oysa, ilimizdeki bellibaşlı iki galeriden en gözdesinin 1969 - 70 dönemindeki en ilginç sergilerinden biriydi bu.. -Tekrarlıyalım, TAKSİM'deki SANAT GALE-RİSİ'nde. -

Öbürünü anarken, azıcık tedirginiz; öyle ya, bu "hücre"msi sergi olanağında neler görmedik ki: Çocuk bezleri, bebekler ilk denemelerini -göğsünü gere gere- ortalığa pervasızca döşeyenler.. 40 yıllık çizip - boyama gevezeliklerini "imame" kılmak için yırtınanlar.. Cumartesi ikindisi, Pazar sabahı kurtkökmeleklerini hiç sıkılmaksızın sunanlar...

Belediyemizin bu alandaki boşverici'liğine göz yumup, yine konumuza dönelim. Taksim'deki GALERİ, daha daracıklığından olacak, ancak 2 kişiye imkân tanıyabiliyor; ya da bir topluluğa.. Bu kez, gerçekten öğünç verici bir sergi düzenlemiş. TÜRK RESSAMLAR CEMİYETİ. Evet, yeni "sezon"un ilk sergisi bu; olumlu bir topluluğu yansımasıyla ayrıca ilginç.. TOP-LULUK derken, şunu da belirtmeliyiz ki, yargılarımız somutlaşsın : Sanat kollarımızdaki bitişmelerde, çoğu kez, apayrı değerler yanyanalasır. Ve de seyirci, bu çelişmenin içinden birtürlü çıkamaz. Örnek olarak şunu verelim: Botičelli'nin hemen yambaşında bir Matisse; El Greco'nun bitişliğinde bir Picasso... Bu örnekleri sürdürebiliriz.

Öyle, yılın ilk sergisi bu. Bir topluluğu yansımasıyla da ilginçleşiyor. "Topluluk"

ÇARK

Nedensiz varetmenin kıvancında doğa
Üretir çirkin yanıyla aşkı
Eklenir yağmurlar birbirine
Bütün yüreklerin durduğu saat
Bircumuz yeni dünya

Direnen çarkında insanlığın
Gittikçe büyük bir Tanrı
Gökyüzü en güzel
Sessizliğe kendini gizleyen ayaklar
Ahr rengini
Kaygılı yürekte

Abdullah N. KARAHAN

dedik ya, bunun çapaklarını da, hemeninden belirtiverelim: Belli bir düzeye, belli bir kültür'e ermiş az sayıda kişilerin olumlu ya da olumsuz ilgilerini çekebilir bu tür gösteriler; yani, aydın çoğunluğunca bile kucaklaşamaz! Nedeni de, az önce dediğimizce, kuytuda kalmaları...

Neyse, işin "tezgâh" yönünü geçiverip, ortadaki işlerin değerine, anlamına eğilelim... Öncelikle şuna takıldık: Niye, BAYKUŞ? Ve de üstelik ilki değil bu, ikincisi. ALTIN'lı, GÜMÜŞ'lü... Birincisinden habermiz olmayışını hadi dalgacımahmutluğumuza yoralım; ya ikincisi için minicik bir çağrı? Olmasa da, bizim boynumuzun borcu bu baştaçı gösterileri izlemek..

Yarışma'nın koşulları ayrı, bir belirli topluluğun yapıtlarını sunuşu ayrı şey. Bu bir yarışma; konusu da BAYKUŞ. Ne var ki, aşağı yukarı 50 tabloluk sergide topu topu birtık "baykuş"lu konuyu ya da motifi işleyen resme rastlıyorsunuz; o da, resim alanında ün salmış bir sanatçının değil, bir seramikçinin, Jâle YILMABAŞAR'ın. Hop-pala!

Bu çelişmeli sergideki örnekleri sürdürebiliriz ya; yine de iyimserliğimizce, şu yapıtlar üstünde durmak gerekiyor: Tur-gut ATALAY'ın o "peyza"ı acaba tâ Léopold Lévy atölyesindeki öğrenciliğinden kalma bir anı mıydı? bu çiftçarşısında Mehmet Pesen'in "bedirrahmimsi"liğiyle elele, tahta üstüne yalaz işlemlerini nice değerlemeli? - Ve de hemen bitişliğinde "hor-roz"lanan o soyutlaması? -

Tüm sanatçılarımızın yapıtlarını tek tek seçip de eleştirir, över, kınarsak işin içinden çıkamayız. Bu tür değerlendirmeleri zamanın şaşmaz yargısına bırakıp, gündeş etkinlikleri üstüne eğilmek daha kestirmesi. Hadî, bu sergi için de öyle yapalım: Bir Jâle GÜN; ilk kez görüyoruz yapıtlarını ya, ana-motif olarak aldığı GÜ-VERCİN'ler, gerçekten yetenekli bir ressamın göz nuru-elemeği'ni saptıyor. Bir de aynı hamurdan İhan UĞAN var; Rousseau imrenmelerinden koptuğu ölçüde elbette adı sık sık anılacak.. Hilâl ŞANDA'yı yıllar yılı tanıyoruz; hep bir kişilik edinme kaygısındaydı; bu kez de Salih Acar'ımsı bir karar kılmış.. Ya Jâle YASAN? Bu hatun niye direnir çizip-boyama oyalantısında? Genç resamlara yıldan yıla 2.000 liralık bir ödüllelikle kurtlarını döküvermesi ne-yine yetmez.. Ama birden Naile AKINCI ile yüzyüze geliyorsunuz; alışlagelmiş görünüşünü düzenini hepten yenileyen, kendinceleştiren bir çabası var. İstiflemede renk-biçim uyarlığına verdiği önemle tez aşive-riyor o yavan düzeyi.. Aliye BERGER, bu sergiye baştansavma yapındığı bir tablo-cuğu vermeyi yeğlemiş nedense..

Yalnız önemle belirtmek gerekir ki, bir Kâinat BARKAN var, eski kimliğini çok aşmış. İri boyutta bir tuvaliyle katılıyor sergiye ve bildiğimiz kararsız tutumundan

ak çiçekler solunca bulut olur

ezgilerle gel ellerinle gel
bir üçüncü gün
cuma mı olur cumartesi mi
üçüncü günlerim sensiz olmuyor biliyorsun
ezgilerle gel ellerinle gel
büyük yalanlarla
büyük sevgime

küçük insanların dünyasında yaşıyoruz
neden yer daraltalım
inandığımız sürece sever
inandığımız sürece yaşarız

ellerini ilk tuttuğum yerde
tüm ak çiçekleri gelip durdular evrenin
sevginin bir yanı emekkuşağı
ak çiçekler solunca bulut olur
kurutmaz gözyaşlarımızı lodos
bir çekirdek
yağmur yağmayınca
toprağa dert olur

fırçamda beliriyor yüzün
dizelerde ezgilerde
ve seni bir gün
bulutlarla çiçeğim gökyüzüne

hep sıcaklara gidiyorum
elinj tutuyorum sıcak
yüreğini tutuyorum binlerce serçe
yağmurların insanı mutlu ettiği bir akşam
vardır

dost vatkalar kardeş payı bilirsin
bilir bir üçüncü adam
karadenize yağmur yağar
sevgimize yağmur yağar
elini tutarım sıcak
yüreğini tutarım binlerce serçe
öperim bir ezgide seni uzun uzun

ben bir çekirdeğim sen toprak
sığındım yüceliğine
yeşersin yapraklarım
ve seni açayım bir sabah
ap - ak

Özdilek ERDEM

kopup, yepyeni bir kişiliğe erdiği hemen saptayıveriyor. Bu, belki de gerçek soyut-lamanın gizlerini iyice kavramasından...

Bayan sanatçılarını andık şu ara; hadî yine bu işin çilesini yıllardır çekmişlere; Hasan KAVRUK'lara, Hüseyin BİLİŞİK'lere, Mümtaz YENER'lere dönelim: Tümünün de yapıtları elbet çok ustaca. Ne ki, uzun yıllardır çıtı çıkmayan Mümtaz YENER'in böylesine güçlü, özgün bir "kompozisyon"la çıkagelivermesi şaşırtıcı oldu. YENER'i, tüm çabasını gayrı sinema "dekoratörlüğü"ne adadı sanıyorduk; oysa kendi kabuğunda kılı kırk yararcasına "ressam"lığının üstüne titirmiş meğer! I. ÖDÜL'ü alan yapıtı da bunun tanığı.

İşte böyle.. yılın ilk önemli sergisi de bu circuna içinde varolup, yitti... Yenileri-ni, daha da dengellerini beklemek hem u-mudumuz, hem de görevimiz! E. O.

GENÇLER, ŞİİR...

Ömür Çizgileri

Pierre SEGHERS

Bir ağaç tanırım, ürünsüz
Boğum, boğum
Ömür çizgileri dıştan
Kabuğu düz,
Sakıncası yok
Yaz'dan, kış'tan..

Kuş'un ömür çizgisi
Tüy mü, gaga mı ?
Ayak mı, ibik mi ?

Ya tırtıl, ya böcek ?
Yılan'ın attığı gömlek
Ağ dokuyan örümcek ?..

Dişleri dökük arslan aç!
Balık'ta yüzgeç, yengeç'te kısıkaç!
Geyik boynuzu'nda çatal kaç ?

Su mu, hava mı, toprak mı bu ?
Ömür çizgim'den öte
Sevgi dolu anlar
Uzay'da kişi yolu..
Evren'de gün bite, gün bite
Yaşamak var, yaşamak var, yaşamak var.

Nedim ÇAPMAN

kahyıyor şiiri: Deyimlerin, güzellemele-
rin altında ET'ler var; ve de yaşamın an-
lamında yalnızca işlevler kaldı. Çürü-
müşlük. Pislik. Satın alındın, yitirildin.
İlezelik! Böylece, umutsuzluk makinası
o çirkef görevini başarır oldu..

Şiir bibakıma "oksijen"e de benzer:
Oluşumundaki özellikleri sonradan bi-
leşip bütünleşir. Her "eleman" ken-
di yuvasını bulmakta güçlük çekmez ya-
nı..

Bir sanat dergisinin okurlarının %80'i
gençlerdir. Onların yanısıra 500 kadar
da "tutkun, tiryaki" kişi! Paul Valéry
şöyle demiş bir kez: "Şuncacık TÜKE-
TİCİ'den çoğunun, günola, ÜRETİCİ ol-
mayacağını nasıl bilebiliriz?" Evet, der-
gilerin hemen hemen tüm kapıları ör-
tük onlara; hele, gözde aydınları tanı-
mıyor, gerekli çevrelerde boygöstermeyi
beceremiyorlarsa.. Yaşlı ve hınçlı bir o-
zan demişti ki bugün: "Ne siftiniyorsun,
oğlum; önemli olan bir koltuğa kuru-
labilmektir; eh, o koltukta da biz varız
işte."

Tüm bu deneylerden, anılardan son-
ra şu kanıya vardım: Gerçek şiir sevgisi-
ni bulmak, onunla sarmaşmak dileğin-
deyseniz; doğru.. gençlere!

Çeviren : GAYE PETEK

Garip bir "özsü"dur şiir... Kırkına
basmış gençcik kılıverir! Ve karılı -
kızanlı, buzdolaplı ozanlar, küçümencik-
lerin safcasına "hayran"lıklarını be-
nimseyiverirler. Ozanlar hep gençtir.
Oyun da oynarlar mı? Belki. Genç ya
da kocamış toplumlar, bakın, bunalım
içindeler ve de "moda"nın yordakçılı-
ğıyla "düşünülmeye" başlandı gayrı...
Bir küme tanıyorum; Hegel, Freud,

Marx inceliyorlar; oysa ben o yaşlar-
dayken sapanla sincap avlardım!

Olağanüstünün ve politika'nın göbe-
ğinde bir "trapez" bu.

Gerçeküstücülük, Varoluşçuluk? Ko-
şut, "jimnastik" direkleridir. İkten "in-
sanın nesnelleşmesi", sonra "bileşim a-
cisından yenileşmesi" ve hemen ardın-
dan da "kadın kişinin sorgusu"! Al-
kışlar. Tamam. Acunu değiştirme duy-
gusuna varıldı mıydı, TAMAM derim.
Ama, bu genç ozanların ödev listelerin-
de yazılıysa, o istekleri elbet alkışla-
rım; ne ki, sevinçlerini, savutlarını to-
parlayıp, hadi bana eyvallah!!

Çalışan ve oyunbazlığa yeltenmiyen
gençlerin çabalarını da yüceltmek do-
ğal. Siyasal ekinlerini de hafife alma-
malı. Çağlarını izleyen bir şiir gereksin-
mesindeler. Gerçeküstücülüğün ötesin-
de başkaldırma tohumları ve onlarca
kutsal bir görevin yükümlülüğü var.
Çağlarının bildirisini yürekten duyuyor
bu gençler. Korku, haykırma isteği, "ki-
şilik"ten soğuma, somut sorunlar, öz
benliğini arama, hız gereksinmesi... İş-
te, tüm bunlar bir yalan çağının biti-
şiğinde geliyor ve ATOM BOMBASI'nın
olumsuz gücünü karşıtıyor. Albert
Camus dudak bükse de, gençlik düş gö-
remez oldu gayrı...

"Gecenin yıldızı gökte şavkırken.."
Şimdiden öte, hiç mi hiç geçerli değil
bu tür yavanlıklar; salt, güldürüyor,
eğlendiriyor gençleri.

Her dönemin kendine özgü bir şiiri
vardır. En yenilerdeyse, genellikle, da-
ha sert, tersleyici, alaylı, yorgun... So-
luk soluğa bir şiir. Üstelik apacı da! Ko-
nular tükendi; şu eskici dükkânlarının
köküne kibrit suyu ekmeli.. Oylesine ye-
ni bir "soluk" edinmek istiyoruz ki; ür-
kek, yıllık bir adamcağzın soluğunca
kokmasın; son ve keskin bir patlayışın
korkusuyla titreyen bir acunun önünde
susan o tartım'dan usandık. Ağulu bir
bikkinlik duyuyoruz gayrı...

Maskeleri alaşağı etmek gerek: Mut-
lusun.. Yalan! Yaşıyorsun.. Yalan! Se-
viyorsun, şarkı söylüyorsun dostların-
la.. Yalan!

Ölüm'ün ve geçici'nin kara gölgesi

Bir Eski ÇİN Halk Türküsü

Desen : Ali Erkin

Kazmaya sarılıp hadi bigayret
Şu yaban otların kökünü kazımalı
Arta kalan tohumlarda bereket
Heyt! Hehey!

Şu kocamış memleket
Biçirpida kalkınmalı
Yanısıra hürriyet
Heyt! Hehey!

Kazma bu işe çoktan gönüllü
Cesur kazma mert oğlu mert
Heyt! Hehey!

Eğer onun da yetmezse gücü
Makina imdada yetişir elbet
Heyt! Hehey!

Türkçeleştiren : M. Eloğlu

YIRMİNCİ, YİRMİ BİRİNCİ... ASIRLAR ve AŞK

Sabahat EMİR

"Herşeyden önce bir insanım, aşka ihtiyacım var. Ey rüzgâr, beni bu makinalar arasından al, onsekizinci asrın lacivert gecelerine götür..."

Ellerimi tutunca neler hissettiğimi sor-ma bana... Sadece - mide bulantısı - dersem eminim yüzün buruşacak, bir tuhaf ol-lacaksın. "Bu kız diyeceksin, sevmesini bil-miyor. Benim doğduğum asırda beşinci, onbeşinci, yirmibeşinci kata çıkmasını öğ-retirler fakat -sevmek- ninelerimizin, ana-larımızın çeyiz sandıklarında unutulmuş-tur. Bizim ellerimiz bizde değildir, kısadır; uzanamaz sandıklara... Kapağı açacak gü-cümüzü yitirdik.. Sadece kuruntular kap-lıyor içimizi ve sonra hep tek olarak çıku-yoruz büyük kapılardan... Evet, yirminci, yirmibirinci asırlarda aşk; BİR MİDE BU-LANTISIDIR. Hiç bir ilaçla geçiremezsin bu bulantıyı... Doktoru yok, ilacı yok! "Bü-tün sır ve yaşama zevki bu et parçasında mı" diye hayretle sorarsın kendine, hiç kimse de izah edemez bunu... O anda, en doğal bir şey yaparsın; kaçarsın! Hareke-tinin sebebinin anlıyamazlar. Sağı solu belli değil derler, kimselere bağlanamıyor der-ler... Oysa uzay gibi bir boşluktasın ve elle-rin, evet, artık senin olmayan ellerin de kıpkısa.. Sen haklısın ama hak veren yok! Duvarları yıkılan aklın sonsuzluğa açıl-mış. Dev gibi büyüyen bir akıl, duygu ve ihtiraslarına tuzak kurmuş gün geçtikçe

yitiriyor onları... Belki günün birinde -duy-gu ve ihtiras- diye bir şey kalmıyacak. So-nunda aşkın kıvrana kıvrana öldüğüne şa-hit olacak herkes. Dua et ki, biz, aşkın mezarına çiçek götüren bir nesilden değiliz. Sadece bir hastanın, gözleri kör bir ihtiyarın başucunda bekliyoruz. Kâh halsiz bir gülümseme, kâh kımlıdayan dermansız bir ele bağlamıyor ümidimiz. He-vesliyiz ama hep beklemiş hep beklemiş... Duygular yavaş yavaş sınıyor içimizde.. Koskocaman bir pençe uyutuyor onları. Sonra kulakları tırmalyan makina sesle-ri.. Duygular inliyor ama kulaklar bizde değil, duymuyoruz onları.. Her uzaklaşma bir duygunun ölümüdür. Terliyerek çıkıyo-rum katları. Beş, on, onbeş... Yükseldikçe başım dönüyor, aklımı bir pencereden aşı-ğı atmak istiyorum. "Sonra beni kaatil di-ye yakalayacaklar ama zararı yok, inkâr e-derim, kendi düşdü derim" diyorum. Her yükselişte bir yalnızlık... Bir kule olmadığımı haykırmak istiyorum. Fakat makina gü-rültülerinden kimse duymuyor sesimi. Bü-tün bu yükselişler sonunda zemine daha kuvvetli düşmek için mi? Dünya eskisi gibi değil, daha hızlı dönüyor, her kentte uzun uzun bacalar yükseliyor yükseliyor ama neye yarar AŞKI HASTA DÜŞÜRDÜ-LER!.. En yüksek kata çıktığım zaman en dayanılmaz bir boşluk ve alçalma hissed-iyorum içimde.. Ve diyorum ki, HERŞEY-DEN EVVEL BİR İNSANIM. AŞKA İH-TİYACIM VAR... O anda duygularımın de-

yazış...

Breton'un aşağı - yukarı şu an-lamda bir tümececi vardır: "Kadının çıplağı gibi, düşüncenin de soyunmuş çekicidir."

Gerçekten, duyuş ve düşünüşü sar-ıp - sarmalyan bir yazış türü, çoğu kez, sanatçıya pahalya maloluyor.. Bugün gülünç bulduğumuz ve yerd-iğimiz "romantik" yazış yöntemi, bu savımızın en belirgin örneği değil mi-dir? Ama şu da var: "Romantik yazış türü" diyorum, "romantik ruh" demiyorum." Çünkü, gerçekten "ro-mantik ruh", insanın özüne katkı birşeydir; ne eskir, ne de gülünçleşir..

Tüm ileri atılışların ve yaratışların ön nedenlerinden biridir o! GİDE, "Romantik sanatçıyı sözcüklerin öte-sinde aramalıdır.." der. Günümüz sa-natçısıysa, duyuş ve düşünüşün zor-lama, yapmacık yönünü değil, çıplak ve salt yönünü vermek çabasında.

Yazış yöntemleri ile acunu kav-rayış biçimleri arasında bir "paralel-lik" olduğu da apaçıktır. İşte bun-dan, KİŞİ'ye değil, TOPLUM'a; iça-cuna değil, dışacuna yönelen bir sa-nat anlayışının, -hele şiirde- yapay gösterilere yüzçevirmemize niye hâlâ şaşıyor? Anlamıyorum.

Selâhattin HILAV

NISAN YAĞMURU

Nisan yağmuru
Uzüm taneleri gibi düşer
Çukurovada.

Nisan yağmuru
Mutluluğum, hayallerim gibi
Gelir geçer,
Çukurovada.

Kara toprak dilim dilim yarılmış
Susuzluktan bunalmış
Çöl olmuş, bataklaşmış
Umurunda mı ?

Nisan yağmuru
Aldırmaz kimsenin göz yaşına
Mutluluğum, hayallerim gibi
Gelir geçer,
Çukurovada.

Sen
Benim nisan yağmurumsun.
Acımsın, kederimsin, bereketimsin.
Sen
Benim nisan yağmurumsun.
Neş'emsin, kederimsin, mutluluğumsun.

Celâl ARABACIOĞLU

NİSAN YAĞMURU

Şiirler

Celâl Arabacıoğlu

5 TL.

GÜNEY YAYINLARI : 2

Genel Dağıtım

Tekin Yayınevi

Ankara Cad. 51 İst.

rin bir uykudan uyandığını hissederek se-vinç çığlıkları içinde kendimi merdivenler-den aşağı atıyorum. Çünkü aşkın yüksek-lerde öleceğini biliyorum. Aşk ile toprak aynı seviyede olursa ölümle aşk aynı sevi-yede eşit kudretlere sahip oldukları için kıs-kanmazlar birbirini..

İşte, hep yükselmek bahasına - sevmek - için herşeyi elimizden aldılar. Gece-ler bile bizim değil artık! Karanlık aklı yar-ı yarıya uyuşturur, arzuları uyandırır. İşte, ben de solgun bir ay ışığının beyaz tozlar serptiği bir karanlık arıyorum. Fa-kat geceleri birbirine bitişik uzun uzun di-rekler aydınlatır yolları. Kendisiyle alay edildiğinden beri ay insanlara, bilhassa a-şıklara gülmez oldu nedense. En aziz, en sevgili arkadaşının matemini tutuyor... AŞK! Birak, vazgeç, isteme bunu benden! Hiç olmazsa şimdi bir ümide sahibim fakat belli olmaz, ilerde bunu da yitiririm. Za-man korkutuyor gözümü; çünkü bana dost değil!

Makinalar kadar duygusuz ve sert ol-saydım, akla kapılsaydım gidişim dönü-şüme bahane olamazdı.. Asra ayak uydur-saydım yükseklerden inmezdim, toprağa dönmezdim böyle... Aşka bir tekme vuran ben olurum elbette.. Hayır, sadece MUT-LULUK istiyorum. Aşk ise mutluluktur. Onu öldürtmeye hiç kimsenin hakkı yok. Ayda parmak izleri, gecede parmak izle-

İŞÇİ SINIFININ DEVRİMCİ KAREKTERİ, İşçi Tiyatrolarını Kolaylıkla Kurabilecek Niteliktedir

Ömer NIDA

Çalışmalarını sürdürmekte olan bugünün Tiyatrolarından yeri gelince söz ediyoruz. Bu arada bir "İşçi Tiyatrosu" sorunu üzerinde önemle duracağız. Özellikle Tiyatrosever işçilerimizin, işçi sınıfıyla güçbirliği yapmakta olan toplumcu aydınlarımızın, olumlu düşünen Sendikacılarımızın üzerinde durmaları gereken bir konu bu.

Bir ulusun ekonomik, siyasi ve sosyal kurtuluşu için Tiyatrolara büyük ödev düşmektedir. Ne varki yıllar yılı Tiyatrolarımızın çoğunlukla hangi ellerde bulunduğu ve ne gibi amaçlarla çalıştığı bilinmektedir. Olumsuz yönleri kısaca şöyle sıralayabiliriz :

1 — Tiyatrolarımızın belirli bir seyirci topluluğu vardır.

2 — Sahneye koyduğumuz oyunlar çoğunlukla batıdan aktarmadır ve eğitici niteliği olmayan kalıplaşmış oyunlardır.

3 — İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları halkçı olmayan yöneticilerin elindedir.

4 — Özel Tiyatrolarımızda "kâr" sorunu başta gelmektedir..

İşte bu olumsuz yönleriyle Tiyatromuz fonksiyonunu yerine getirememektedir.

Gerçek "Türk Tiyatrosunu" kamuzca Halk kuracaktır. Halk kimdir

diyeceksiniz. Herhalde Beyoğlu ve çevresi değildir. Halk, kısaca memleketimizde ekmeğine katık zor bulabilen yığınlardır. İşçi sınıfı ise türlü nedenler yüzünden halkın çekirdeği ve ulusun itici gücüdür. Ancak İşçi Tiyatroları halkçı, devrimci bir Tiyatro niteliğinde olabilir. Bu nedenle her işkolunda, sayıca kabarık olan işyerlerimizde birer Tiyatro kurulmasını öngörüyoruz. Sendikalarımıza, sanatsever işçilerimize görevler düşmektedir.

Gelecek sayılarımızda işçilerimizin Tiyatrolarını nasıl kuracağı konusunu en küçük ayrıntılarına kadar belirtmek ve eylemlerini saptayacağız..

ri... Ne bülbüller, ne kanaryalar ne baykuşlar öter oldu sadece insan ve makina sesleri...

Kafam bir gülle gibi ağır; sessizliğe muhtacım. Vakit vakit kaçıyorsam amansız bir mücadele yapıyorum demektir. Bir asıra bir tek kişi.. Duygular bayrak gibi yapışmalı gözlerime... Senin güzel gözlerine bakmasını bilmeliyim. Gecem insanlardan çalmalıyım ama nasıl? Bir sabah vakti, hiçkimse uyanmadan, yükselen kulelerden kaçmalıyım gizlice... Arzularımı, duygularımı kuvvetli kılmak için dağlara, denizlere, ovalara, yaylalara düşmeliyim. Aşkî duvarlar arasında ezilmekten kurtarmalıyım.

Ellerimi sıkı tut. Terliyorsa aldırma! Başımı eğmeden gözlerine devamlı bakacağım. Yere diz çökene kadar mide bulantısından kıvranaçağım. Bir rüzgâr biliyorum, Nil Nehrinden gelir tâ gönlüme kadar eser. İşte ben, gözüm ve gönlüm kapalı sürüklenen yolda ilerlerken seni bana o getirdi, o verdi ellerini. O zaman benim ellerim makina çarkları arasına sıkışmıştı. İnsanların vaktini almasını diye sevişen ve dünya neslini üretebilecek bir kaabiliyette olacak robotlar icat etmeye, inşa etmeye çalışıyorduk. Ama o Nil nehrinden esen rüzgâr, ellerimi makineler arasından sıyırdı, hiçkimse farketmedi bunu... O zamandan beri hep buhran içindeydim ama şimdi artık makineler sevişmez... Bunun, makinelerin yüzüne haykırıp tüküreceğim. AŞKIN İNTİKAMINI ALACAĞIM.

İşte, başım dönüyor... Yalnızım, hüznülyüm. Hiçbir makina bana teselli vermiyor artık. Kleopatra'yı Sezar'a eş eden Nil rüzgârı, nihayetten ben de bir insanım. Aşka ihtiyacım var. Beni al, onsekizinci asrın gül sarkan balkonuna, lacivert gecelerine götür. Herkes asrın aşkı yaşatmayacağını söylüyor, korkuyorum... Ey Leyla, ey Mecnun, size sığınıyorum!...

... De Mutlu Kişiler de Ölüyordu

Yeşil - yeşildi doğanın en küçük parçası

Denizler maviye - maviye koşuyordu

Tüm insanlar güya mutluydu

Yalnızlık çocuklar köşe başlarında üşüyordu.

Mavi - maviydi gökyüzü sonsuzluğa dek

Güneş gülüyordu tüm insanlardan yana

Daha kış gelmemiştir bu kentlere

Kenar mahalledeki insanlar kan tükürüyordu.

Kan tüküren insanlar vardı bu kentte kan..

Meydan - meydan nutuklar atılıyordu mutluluktan yana

Mutluluk üzerine türküler yakılıyordu

Kenar mahalledeki insanlar mutluluk - mutluluk diyordu.

Meydanlar dolusu lâflar meydanda kalıyordu

Meydanda kalıyordu mutluluktan yana olanlar

Kan tüküren insanlar vardı bu kentte kan

Kan tüküren insanlar sokakta ölüyordu.

Mutluydu kişi tüm arzularından yana

Baş ağrısına aspirin karın ağrısına gripin denmiyordu

En küçük arzularına çifte çifte doktorlar geliyordu

Mutluluk içersindeki mutlu kişiler de ölüyordu...

İSMAIL YILMAZ

KUL NESİMİ / Cahit ÖZTELLİ / İnceleme / Ankara, 1969.

Cahit Öztelli'yi bir folklor uzmanı olarak hep tanırız. Bu özelliğinin somut doruğuna da ermiştir: Milli Folklor Enstitüsü Md.

Sayın Öztelli, bu 120 sayfalık yapıtında, KUL NESİMİ'yi salt sıradan bir ozan kişi olarak almayı; onun, toplumsal, dinsel, tarihsel yerini, kişiliğini de tüm ayrıntılarıyla belirlemek, saptamak çabasındadır...

Bildiğimizce; KUL NESİMİ, XVII. Yüzyıl "tekke şairleri"nden biri. Oysa, edebiyat tarihlerimizde, "tasavvuf" ozanı olarak bir başka ad anılır: NESİMİ. - Hani şu Bağdatlı Nesimi... İşte, Cahit Öztelli bu incelemesinde, bambaşka bir Nesimi'yi tanıttırıyor bizlere.. Dilleri, huyları, yöntemleri, inançları apayrı bir adaş, KUL NESİMİ!

Bu ozanın en ilginç özelliği, sanatıyla ülkücülüğünü bir dışta yanyanaştırabilmesi.. Elde 100'e yakın şiiri var. Bunların tümünde de, Bektaşî'liğini belirliyen izler çokça. Siyasal olaylara, ayaklanmalara da karışmış Kul Nesimi; bu yüzden tutuklanmış, yargılanmış.

**Mahkemede sual sordu kadı-lar
Kitapları orta yere kodular
Sen bu ilmi kimden aldın de-diler
Ustamdan almışam, pirden gelürem**

Yine Öztelli'nin betiğinden öğreniyoruz ki, ozan, hem hece ölçüsüyle, hem de aruz ölçüsüyle meramını anlatabilecek yetenekte bir aydın kişi.. Diyebileceğim, bu pek bilinmedik ozanın kimliğinden öte, dedikleri önemli; öbür NESİMİ'yle karıştırmamak için, Öztelli'nin yapıtını, belgeli incelemesini alıp okumak en kestirme yol...

İNCE MEMED II. / Yaşar KEMAL / Roman / ANT, Yayınları / 1969, İST.

İnce Memed, yazarın en adı bilindik, en güçlü, en yaygın yapıtı. Yazınseverlerce - 8. baskı

KİTAPLAR DERGİLER

★

Etem OLGUNIL

sonucu - ezberlendi bile sayılır.. Hele son günlerde, senaryosunun sakıncalı bulunup filme çekilmesinin yasaklanması, daha bir tazeledi ününü. Oysa, Amerikalı'lar, romanın filmleşmesini ha gerçekleştirecekler, ha gerçekleştiriyorlar! Bu çetrefil durum da ayrı bir söz konusu, deyiş geçelim...

Yaşar Kemal, ilkinde, doğa-insan-toplum ilişkilerini tutarlı, özgün bir destan örgüsü içinde başarıyla işlemiş, gereken ilgiyi de görmüştü. Evet, ülkemizdeki olağan "eşkiya" lardan biri değildi İnce Memed; ezilenlerin, ağa oyuncuğ umarsız kişilerin, dirençten yoksunların bir umudu, ateşli coşkusuydu O. Yazar, tadılmadık bir dil, deyiş ustahlığıyla masallara teşne duyarlığımızı bilinçlice kıpırdatıyordu. Kısacası, bir düş yaratıyordu bu "kahraman eşkiya".. Y. Kemal'in yan tutmaz, ama sevgisini ille de belirler tutumu, yapıtı daha bir sevimlileştiriyordu.

Şimdi, apansız diriliveren bu İnce Memed, okuru epey yadırgatıyor. Nedenlerini özetliyeelim: "Kahraman Eşkiya" birden rasgele bir kişi oluveriyor! Gerçi, yine boğuş çilesinde, yine haklı'dan yana ya; bu davranışları ilkindekinden pek ayrımlı olamıyor; karşı çıktığı olaylar, kişiler, bir öncekindekine tıpatıp.. Ama, o düşsel - hep özlenilmiş - som yürekli kabadayıyı bulamıyorsunuz; gayri bildik bir yiğit İnce Memed..

Diyelim, yazar, bu değişimi bile bile yeğlemiştir. Ne ki, okurda da tiryakimsi huylar vardır; bir romanda sevip benimsemiği kişilerin soyut kimlikleri somutlaşverir belleklerinde; yeni bir urba kuşansın, atını, kılıcını değişsin, açlığını

gidersin, bir başka yavukluya göz kırpsın, bıyıklarını başka türlü bursun bile istemezler...

Yaşar Kemal bu öğeleri bilmez mi? Hem de nasıl! Yeni yapıtının yankıları, değerlendirilip, umalım, onu haklı çıkarırsın.

ÖLÜMSÜ"Z" / Roman / Vassili VASSILIKOS / Çeviren : Aydın EMEÇ / E Yayınları / İst. 1969.

Z. diye bir milletvekili; sağcı cunta öncesi Yunanistan'da "Demokratik Sol Birliği"nden.. Ama komünist değil. Öz uğraşı dış hekimliği ya, toplumsal sorunlara duyduğu ilgiyle de terdirgin. Önceleri duygusal denebilecek bir tutkuyla siyasal eyleme geçiyor, sonraları daha bilinçlice, ussal yordamla hizalıyor davranışlarını. Ne ki, bu ortamin olağan serüvenleri sonucu; tam gözde bir kimliğe ermişken, karşı çevrelerin oyununa gelir ve kaza süsü verilen bir olay sonucu öldürülür.

Vassili Vassilikos genç bir yazar. Ülkesinin tüm koşullarını enine - boyuna biliyor. Bu yapıtı da, GERÇEKTEN OLMUŞ bir siyasal olayın belgesi niteliğinde. Sinemaya da aktarılıp başarı sağlıyor. "Z" adıyla sunulan film ödülleniyor bile..

Yazar, 1933 - Selânik doğumlu. Şimdi Fransa'da yaşıyor. İlk betiği: "Jason'un Öyküsü". Onu "Barış Kurbanları" izliyor. Ve de "Bitki", "Kuyu" ve "Melekleşme".

Vassilikos'un bu yapıtı, bizdeki kimi olayları andırıldığından ötürü de dikkatle okunmağa değer...

MAVI GELİN / Oğuz TANSSEL / Masallar / Yaz Yayınları - İST.

Okurların çoğu salt ozan olarak tanırlar Oğuz Tansel'i ya; oysa daha önce yayınlanan 3 masal betiğiyle - ALTI KARDEŞLER, YEDİ DEVLER, ÜÇ KIZLAR - bu alandaki titiz, başarılı çalışmasının en soylu ürünlerini vermiştir. Bu son derlemesinde de, kendine özgü dili, deyişleyle aym olumlu çizgiyi sürdürüyor. Özellikle dili

övlümeye değer bir sanatçı Tansel; tüm yapıtlarında tek yabancı sözcük bulamazsınız.. Öylesine yerli, tertemiz, ışıltılı bir dil!

Ozan kişiliğinin tüm yansımalarını buluyoruz bu iyiliği, doğruluğu, umudu, haklıyı, güzeli savunan masallarda. Belli ki, işleyeceği konuyu seçerken "umacı" motifinden alabildiğine kaçmıyor; peri'sini de, melek'ini de, şeytan'ını da daha bir "insan" laştırıyor. Yalnızca çoluk - çocuk için uydurulmuş gıdıklayıcı öyküler değil bunlar; yetişkin kişilerin de beğeniyle okuyup tadabileceği türden. Gönül dilerdi ki, Oğuz Tansel, şu 4 kitabını tek "cilt"te toplayıp, o güzelim emeğini daha bir yoğunca sunabilsin..

Yazar, betiğinin önsözünde, bu masalların 9 - 15 yaş arasındakiler için tasarlandığını belirttiğinden sonra şunları da ekliyor: "Bu masallar, çocukların bilincine iyiliği, doğruluğu, güzelliği notsuz, cezasız yerleştirir. Masal kahramanlarının özellikleri olan korkusuzluğu, atılganlığı, becerikliliği, güçlükleri yenmeyi benimsetip, çocuklara aşılabilir. Ayrıca bütün yaratıkları sevmeyi, kötülüklerin cezasız kalmıyacağını öğretir."

İsteme yeri: P.K. 3 - KON-YA / 250 Kr.

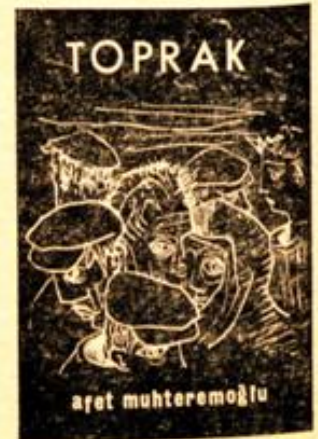
ESİNTİLER KAVŞAĞI

★

Mehmet Salihoğlu

son şiirleri

Yakında çıkıyor.

KURUL KİTABEVİ

(TARIK DURSUN K.)

İstiklâl Cad. Tokathyan pasajı : 26

GÜNEY'i ve YAYINLARI'nı
Kurul Kitabevi'nde bulabilirsiniz

BİLMEDİKLERİMİZİN BİLDİKLERİ...

Soru : En sevdiğiniz şairler ve en sevdiğiniz şiirleri ?

NURTEN GÖRGÜN — Tezgâhtar — : Cahit Sıtkı Tarancı, Otuzbeşyaş.

SÜLEYMAN DEMİRBAŞ — Badem'ci — : Aptülhamit, Fatih Sultan Mehmet, Karaoğlan. Şiirleri mühim değil.

UFUK GÜLISTAN — Çerezci — : Aşk Veysel, Namık Kemal, ve... Bütün şiirleri sonsuzdur.

SÜLEYMAN DOĞRU — Kapıcı — : Mevlûd'a bile şiir diyorlar ki, çok günahdır.

HASİBE TÜRETKEN — Ev Kadını — : Oktay Rifat. Tüm şiirleri; ama öncelikle Telefon, Karıma ve Vazife.

SAMİ CANKIŞ — Hukuk Fak. Öğr. — : Nâzım Hikmet, Melih Cevdet Anday. Özellikle Anday'ın ANI'sı.

NAZLI GÜLER — Komşu — : Şarkısı yapılan şiirleri seviyorum. Meselâ, "Biraz Kül Biraz Duman".

KERİM KERİMAGAĞLU — Piyanogo Bilet Satıcısı — : Bizim Cevdet bilet

satarken şiirli şarkılar da okur, ama aklında kalmaz ki..

BİLGE ŞAR — İktisat Fak. Öğr. — : Nâzım Hikmet, Arif Damar, Hasan Hüseyin. Sevdiğim şiirleri saymak uzun sürer.

OGUZ TOSUNER — Kaptan — : Her şaire saygım vardır, yeter ki ruhuma seslenebilsinler...

HAMDİ TEKİNKONCA — Şoför — : Ümit Yaşar, Behçet Kemal Çağlar. İspanyol Meyhanesi'ni severim.

MÜNİR GÜL — Garson — : Yahya Kemal. VUSLAT'ı çok beğenirim.

HASAN KAKINÇ — Öğrenci — : Attilâ İlhan, Cahit Sıtkı Tarancı. "Otuzbeşyaş" çok güzeldir.

MECİT KUTAY — Garson — : Nâzım Hikmet, Orhan Veli, Cahit İrgat. Şiirlerinin hepsi.

ELİZABETH İSKETE — Tezgâhtar — : Attilâ İlhan, Cahit Sıtkı Tarancı, Ümit Yaşar. OTUZBEŞYAŞ'ı ve PIA'yı.

HÜSNÜ TOYGAR — İşsiz — : Tevfik Fikret, Mehmet Âkif. Adlarını okudayken öğrenmiştik; ezberlettikleri şiirleri unutmamışım.

NAZMIYE ÖZKOZACI — Ev Kadını — : Mevlûd'u severim.

YUSUF ALİEKBERZADE — Kimyager — : Yahya Kemal, Cahit Sıtkı, Nâzım Hikmet.

SEMİRAY ÖZ — Öğrenci — : Ayhan Kırdar. A'dan Z'ye kadar bütün kızlar sever onu !

SÜLEYMAN ÇAPA — Kapıcı — : Saz çaldığımdan türkülerini severim.

ISMAIL SOYUPAK — Çırak — : Ümit Yaşar. Bende iki kitabı var.

RAMAZAN ÇİL — Bahkçı — : Orhan Veli'yi şahsen de tanırdım; bence en iyisi odur..

ENVER YAVUZTÜRK — Hamal — : Ben Artvin'liyim; şiir miir bilmem. Mevlûtlara mı? Giderim tabii..

TEKİN PEŞTEMALCI — Oyuncak Satıcısı — : Edip Cansever, Turgut Uyar ve de.. ha, İlhan Berk. Şiirlerini tek tek hatırlamıyorum. Ben de bir zamanlar şiire çalışmışım da..

YAKUP ZORLU — P.T.T. Dağıtıcısı — : Yahya Kemal. Görüyorsunuz, kap-ter içindeyiz, bu ara şair şiir nemi-ze ?

ATIKE ÖZER — Ev Kadını — : Cahit Sıtkı, Ümit Yaşar. Ezberimde yok.

VE

TARIK DURSUN K. — Yazar — : Kahrolsun şairler ve yaşasın hikâye!

BİZE GELEN YAYINLAR

YÖNÜNÜ ARAYAN SEVGİ / Şiirler / Osman Yardım / Kendi yayını - 1969 / 5 lira / P. K. 54 Ankara.

DÜŞÜNCE ÖZGÜRLÜĞÜ - DÜŞÜNCE SUÇLARI / Açık Oturum / İsmet Kemal Karadayı / Kendi yayını - 1969 / 5 lira / Niğde C. Saveri Yardımcısı.

YALNIZLAR RIHTIMI / Şiirler / Sevgi Balın (Arısan) / Kendi yayını - 1969 / 5 lira.

ÜÇÜNCÜ MEVKİ DUYGULAR / Şiirler / İhsan Topçu / Ana Yayınları - 1969 / 3 lira / Dumlupınar Mah. İnce Sok. 21 Derince - İzmit.

YALNIZLAR MEYHANESİ / Şiir - Birinci Mektup / Füzün Davran / Kendi yayını / 250 Krş.

ÇILGIN DORUKLAR / Geziler - Anılar / Ziya Ünsel / Işık Yayınları 10 / 5 lira / P. K. 32 Bursa.

DAMLALAR / Şiirler / Ali Haydar Karahacıoğlu / Kendi yayını / 300 Krş. / Hâkim - Ordu.

DÜŞÜNMEYE VAKİT YOK / Dergi - Kitap / M. Esat Tozkoşan / Büyük Türk Yayınları / Sivil Savunma Müdürü - Aydın.

BAHÇEMDEN BİR DEMET / Şiirler / Ziya Mısırlı / Kendi yayını / 125 Krş.

DİLENCİ / Ziya Mısırlı / Roman / Kendi yayını / 125 Krş. / Atatürk Cad. 67 - Çaycuma.

DEMOKRATİK MÜCADELE YOLUNDA / Makaleler / Turgut Topaloğlu / Tarla Dergisi Yayını / 300 Krş.

Dergiler : TÜRK DİLİ — YEDİTEPE — ANKARA SANAT — YENİ YAYINLAR — KUVAYI MİLLİYE — HAREKET — ÇAĞDAŞ TÜRKİYE — EFLÂTUN — YENİ UFUKLAR — DOST — HISAR — SANAT DÜNYASI — ÖZLEM — GENÇ SINEMA — TARLA — İMECE — BASINDA GEÇEN AY — EVLEK.
Gazeteler : YENİ GÜN (Ankara) — FERMAN (Düzce) — YENİŞEHİR (Bursa) — YENİ KASTAMONU — UŞAK POSTASI (Uşak) — BURSA-DA ZAMAN (Bursa).

GÜNEY YAYINLARI :

- 1 : HÜZÜN ÇIKMAZI / Şiirler / Piyale Gönültaş / 4 TL.
- 2 : NISAN YAĞMURU / Şiirler / Celâl Arabacıoğlu / 5 TL.

Çıkacak olanlar :

- 3 : YAĞMUR YORUMU / Şiirler / Şahin Candır
- 4 : AŞKOLSUN / Şiirler / Metin Eloğlu

GÜNEY ve YAYINLARI SUNUCU KİTAPEVLERİNDE SATILIR

a) Anafartalar Cad. 724 İzmir - b) P.K. 6 Uşak

"ŞİİRİMİZDE ÖĞRETMEN I ve II" yi Sunucu Kitapevlerinde bulabilirsiniz. "ŞİİRİMİZDE ÖĞRETMEN III" için, öğretmenlikle ilgili şiirlerinizi lütfen P.K. 6 Uşak adresine gönderiniz.

Birikecek paranız için
AKBANK

Ak akçe
AKBANK' ta artar

Güney 25/2

Yayın organları hakkında bilgi sağlar . Eskiz ve program hazırlar
Objektif tavsiyelerde bulunur . Tespit edilen programlar titizlikle yürütülür.

Cağaloğlu Türkocacı Cad no 1 kat 3
Telefon 27 66 00 - 27 66 01. İstanbul

Güney 27

Basın 61000

AKSİGORTA

**YANGIN - NAKLİYAT - KAZA
TRAFİK - MAKİNA KIRILMASI ve HAYAT
SİGORTALARINIZ İÇİN
EMRİNİZDEDİR.**

Karaköy meydanı AKSU iş hanı
Telefon Müdüriyet : 493329
Santral : 447535 (5 hat)

Kurucusu AKBANK'ın bütün şubelerine
veya diğer acentalarına müracaatınız
kâfidir.

Güney 26

güney güney güney güney güney güney

Sahibi ve Sorumlu Yönetmeni: **ATIF ÖZBİLEN** — Yazışma ve Posta Havalesi: Atif Özbilen, P.K. 1355 İstanbul — İdare yeri: İstiklal Cad. 465/78
Beyoğlu — Basıldığı yer: Halk Matbaası, Tel. 22 19 98 — Abone: yıllık 24, altı aylık 15 TL. Gönderilen yazı ve resimler geri verilmez. "Güney" adı
söz edilmedikçe aktarma yapılamaz.